

Handlingsplan for lokal del av Den kulturelle skolesekken 2013 - 2017

Kultursmilet

**Bamble
Kommune**

Et samarbeid mellom Enhet for kultur og oppvekst og Enhet for skole og barnehage

Innhold

Arbeidet med ny plan for lokal del av Den kulturelle skolesekken.....	4
Nasjonale mål og prinsipper	4
Lokale mål for Den kulturelle skolesekken	6
Kulturbegrepet i DKS.....	6
Kunst og kultur i opplæringen	7
Eleven – det aller viktigste	7
Kultur gjennomsyrrer skoledagen.....	8
Aktørene - ansvarsfordeling og forpliktelser i DKS	9
Resultater fram til nå	10
Hovedsatsingsområder 2013 – 2017	11
1. DKS-aktiviteter overordnet	12
Styringsmål kapittel 1:	12
2. DKS-aktiviteter lokalt – Kultursmilet.....	13
Styringsmål kapittel 2:	13
3. Kulturelt mangfold	15
Styringsmål kapittel 3:	15
4. Arenautvikling	16
Styringsmål kapittel 4:	16
5. Kulturkontaktordningen.....	17
Styringsmål kapittel 5:	17
6. Informasjonsarbeid	18
Styringsmål kapittel 6:	18
Økonomisk opptrapping	19
Vedtak for perioden 2013 – 2017	21
Kilder:	22

Bambleskolene vant den nasjonale prisen «Gullsekken» i 2008 for beste skoler. Det er et mål å fortsatt holde den lokale satsingen på kultur i skolen på et høyt, nasjonalt nivå.

Arbeidet med ny plan for lokal del av Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken (forkortes DKS) har fram til nå vært beskrevet i to planer i Bamble kommune:

KulturSMILet 2004 – 2007

KulturSMILet 2007 – 2010 – vedtatt av Bamble kommunestyre 21-06-2007 (sak 61/07)

Vedtatt for oppstart av planarbeidet 2013 - 2017 ble vedtatt av oppvekst og kulturutvalget den 25.01.2012

Plangruppe for arbeidet:

- Turid Tveit – Herre skole 1. – 10.trinn
- Maja Eriksen – Langesund ungdomsskole 8. – 10.trinn
- Stig Roar Hansen – Rønholt skole 1. – 10.trinn
- Anett Rabben/ Odd Runar Aslaksen – Enhet for skole og barnehage
- Vibeke Gyllensten/Hallgeir Kjeldal – politisk valgt representant
- Anette Skaugen Guldager – virksomhet for kultur (prosjektleder)

Styringsgruppe for arbeidet

- Jan Erik Norder - kommunalsjef for skole og barnehage
- Rolf Dehli – kommunalsjef for kultur og oppvekst
- Torodd Eriksen – virksomhetsleder for kultur

Nasjonale mål og prinsipper

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at elever i grunnskolen får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag.

Satsingen forutsetter et samarbeid mellom kultur- og skolesektoren.

Mål og prinsipper for satsingen er nedfelt i Stortingsmeldingen "Kulturell skulesekk for framtida" (Stortingsmelding nr. 8 (2007-2008)).

Måla for Den kulturelle skulesekken skal vere:

- å medverke til at elevar i skulen får eit profesjonelt kunst- og kulturtilbod
- å leggje til rette for at elevar i skulen lettare skal få tilgang til, gjere seg kjende med og utvikle forståing for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- å medverke til å utvikle ei heilskapleg innlemming av kunstnarlege og kulturelle uttrykk i realiseringa av skulen sine læringsmål

«At barn og unge har like god tilgang på kunst og kultur som voksne, er en selvfølge.»

Anniken Huitfeldt, tidl. Kulturminister.

Staten legger til grunn for alle kommuner at Den kulturelle skolesekken skal utformes og vurderes ut fra følgende prinsipper:

- **Varig ordning**
Den kulturelle skolesekken skal være en varig ordning for elever i skolen.
- **For alle elever**
Den kulturelle skolesekken skal favne om alle elever i grunnopplæringen, uavhengig av hvilken skole de går på og hvilken bakgrunn de har.
- **Realisere mål i læreplanverket**
Innholdet i kunst- og kulturtilbudene i Den kulturelle skolesekken skal medvirke til å realisere skolens mål slik de kommer til uttrykk i den generelle delen i læreplanverket og i de ulike læreplanene.
- **Høy kvalitet**
Elevene skal møte profesjonelle kunst- og kulturtilbud med høy kunstnerisk kvalitet.
- **Kulturelt mangfold**
Den kulturelle skolesekken skal omfatte ulike kunst- og kulturuttrykk med røtter i et mangfold av kulturer og fra ulike tidsperioder.
- **Bredde**
Både musikk, scenekunst, visuell kunst, film, litteratur og kulturarv skal være representert i Den kulturelle skolesekken. Den skal være variasjon i formidlingsmåtene.
- **Regularitet**
Elevene skal sikres et regelmessig tilbud på alle klassetrinn.
- **Samarbeid kultur/skole**
Arbeidet med Den kulturelle skolesekken skal skje i et godt samarbeid mellom kultur- og opplæringssektoren på alle nivåer. Det skal sikres god forankring og tid til planlegging i skolen.
- **Rollefordeling kultur/skole**
Opplæringssektoren har ansvar for å legge for- og etterarbeid pedagogisk til rette for elevene, mens kultursektoren har ansvaret for kulturinnholdet i Den kulturelle skolesekken og for å informere om innholdet i god tid.
- **Lokal forankring og eierskap**
Den kulturelle skolesekken må forankres lokalt, i den enkelte skolen, kommunen og fylket. Dette sikrer lokal entusiasme og gir rom for mange lokale varianter, slik at alle skal kunne kjenne eierskap til Den kulturelle skolesekken.

Lokale mål for Den kulturelle skolesekken

Bamble kommune har siden 2007 hatt følgende målsetting lokalt:

«Kulturskatten og den lokale kulturplanen for grunnskolen i Bamble skal sammen danne et utfyllende kulturtilbud for elevene som sørger for:

- møte med profesjonelle kunst og kulturuttrykk av høy kvalitet
- møte med lokal kulturarv, kulturinstitusjoner og ressurspersoner i nærmiljøet
- rik mulighet til egenaktivitet, praktisk arbeid og refleksjon”

At den lokale målsettingen inkluderte hele tilbudet, både fylkeskommunalt og lokalt, ble understreket som særlig positivt av Gullsekkjurien i 2008. Målsettingen opprettholdes i planperioden.

Kulturbegrepet i DKS

Kultur = innenfor kulturbegrepet i Den kulturelle skolesekken defineres aktiviteter knyttet til hovedområdene musikk, scenekunst, visuell kunst, film, litteratur og kulturarv. (st.meld nr.8.2007 – 2008)

Fra galleribesøk på Telemark kunstnersenter

Kunst og kultur i opplæringen

Rapporten «Arts and Cultural Education in Norway» ble bestilt av Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS). Kartleggingen ble utført og rapporten ble skrevet av professor Anne Bamford. Hovedintensjonen var å skaffe et «øyeblikksbilde» som kunne styrke vår kunnskap om situasjonen og om målgruppens behov og aktuelle problemstillinger. Rapporten peker på en rekke problemstillinger som er relevante for utvikling av DKS.

Økt timetall i basisfagene har ført til redusert fokus på kunst og kulturfag og praktiske fag. På ti år har timetallet sunket fra 20% til 12,4%. I tillegg har skolene i stadig større grad organisert de estetiske fagene som «ukesprosjekter». Denne blokkvise tilnærmingen kan være effektiv, men bør ikke anses som et alternativ til jevnlig og systematisk opplæring.

Rapporten registrerer videre en lærerflukt fra musikk og kunst og håndverks-undervisning i grunnskolen til kulturskoler og videregående skoler, som har mer tilrettelagte lokaler og miljøer.

Fokuset på PISA-resultatene har hatt uforholdsmessig svært negativ innvirkning på praksis i kunst- og kulturfagene, til tross for at høy kvalitet i kunst- og kulturoplæringen samsvarer med gode resultater i PISA-testene.

Utredningen peker på et stort behov for mer helhetlig og langsiktig tenkning mellom barnehage, skole, sfo og de ulike delene av kultursektoren for å høyne kvaliteten på undervisningen og utnytte ressursene bedre. Denne situasjonsbeskrivelsen danner et bakteppe for satsing på Den kulturelle skolesekken videre.

Eleven – det aller viktigste

Elevens opplevelse av kultur som tilskuer og utøver, er det grunnleggende og tilbakevinnende målet for all aktivitet i DKS. Det store nettverket av byråkrater, pedagoger, kunstnere og formidlere har alle i siste instans det samme målet – å gi elevene gode kunst- og kulturopplevelser.

Kulturfeltet er stort og sammensatt. For å bli kjent med det kreves det jevnlig møtepunkter og varierte arbeidsmåter. Å selv arbeide med kunstneriske virkemidler er en naturlig del av denne prosessen, i tillegg til gode, engasjerende opplevelser som publikum. Grunnleggende forutsetninger for gode møter at elevene er mottakelige for inntrykk, at kunsten engasjerer, og at lokalene gjør det gode møtet mulig.

Kvaliteten på DKS-tilbudene må alltid være så høy som mulig, og uttrykkene på være frie og autonome. Forestillinger som driverfolkeopplysning eller holdningsarbeid fra interesseorganisasjoner vil ikke defineres inn i DKS, selv om de bruker virkemidler som teater, sang og dans.

"Når eg studerer publikum har eg sett stjerner ! Eg har sett store, strålende auge på seks-, sju- og åtteåringane, som med open munn og full konsentrasjon lever seg inn i forestillinga. Eg har sett undring. Eg har sett glede. Eg ar sett små menneske som er så engasjerte at heile kroppen må røre på seg."

John Roald Pedersen,
forfatter og turnerer i
DKS

Kultur gjennomsyrrer skoledagen.

Kunst og kultur omgir elevene på mange måter i skoledagen. Kultur er et viktig element i fag som norsk, kunst og håndverk, musikk, kroppsøving (dans), samfunnsfag og RLE (lokal kulturarv). Matematikk er sentralt i forståelse av f.eks arkitektur, og notasjon av musikk.

Elevene oppfordres til praktisk kulturutøvelse og arbeid med kunstneriske virkemidler blant annet gjennom deltakelse på skoleforestillinger og elevarbeider i kunst og håndverk. Produksjon av egne tekster, forståelse av samfunnsutvikling, fortid og nåtid er andre arenaer der kulturperspektivet er sterkt til stede.

At skolen har gode lokaler for både opplevelse og utøvelse av kunst og kultur er viktig for dette arbeidet. Eksempler er:

- Gode fagrom for musikk
- Gode fagrom for kunst og håndverk
- Gymsaler utstyrt med speilvegger for dans
- Gode skolebibliotek med plass til opplevelser som f.eks forfatterbesøk eller omreisende fortellere.
- Gode forsamlingsrom for konserter med ca 200 deltakere eller fler.
- Gode muligheter for utstilling av elevarbeider på skolen.

Kunstneriske utsmykninger og skolens estetiske utforming:

Mennesker påvirkes og stimuleres av de omgivelsene de ferdes i. Norske skolebarn tilbringer fra 6 – 10 timer i døgnet på skolen enten ute eller inne. For inspirerende og gode oppvekstmiljø må vi ha fokus på

- kunstprosjekter i offentlig rom som stimulerer elevene kreativt
- generelt fokus på god byggeskikk og estetikk i skolens bygningsmasse og utemiljø

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken

Tilbudene i Den kulturelle skolesekken er integrert i undervisningen og vil nå alle elevene. Aktivitetene skal representere et bredt spekter av opplevelser og erfaringer. For elever som fatter særskilt interesse for en eller flere av områdene vil en godt utbygd kulturskole sammen med et godt frivillig kulturliv kunne tilby barn og unge miljøer der de kan videreutvikle egne interesser og talenter utenfor skoletiden.

Ungdommens kulturmønstring og Den kulturelle skolesekken

Ungdommens kulturmønstring (UKM) er en sterkt forankret arena der barn og unge kan vise andre hva de «driver med» innen kulturfeltet. UKM er en viktig visningsarena,- også for elevarbeider og kreative skoleprosjekter.

«Musikklivet vil ikke

lenger spille på

grusbaner»

John Olsen,
Norsk musikkråd

Aktørene - ansvarsfordeling og forpliktelser i DKS

Telemark fylkeskommune – Kulturskatten i Telemark

Fylkeskommunen har ansvaret for å produsere den fylkeskommunale delen av DKS. Samtidig følger de opp kommunenes forpliktelser i lokal del og er bindeledd mellom stat og kommune.

Den fylkeskommunale delen av DKS er turneorganisasjonen «Kulturskatten i Telemark». Kommunene kjøper her en årlig forestillingsserie for en fastsatt sum per elev. Mens kommunene de første årene ble gitt en klar oversikt over hva tilbudet innebar (hver elev skulle få ett tilbud i de tre genrene litteratur, billedkunst og dans/teater per år), har fylkeskommunen de senere årene arbeidet mot å stå friere i å slå sammen fler tilbud til færre og mer påkostede, bevege seg på tvers av genre og inngå individuelle avtaler i samarbeid med kommunene. Dette gir større mulighet for mangfold og samarbeid, samtidig som situasjonen blir mindre oversiktlig. For at vi på kommunalt nivå skal få best mulig effekt av dette krever det tettere dialog mellom kommune og fylkeskommunen. Bamble kommune ønsker særlig å ha dialog med Telemark fylkeskommune om spillemidler til utvikling av skolelokaler til kulturformål, produksjonsstøtte til museumsformidling og samarbeid om tilbud fra regionale institusjoner som Telemark kunstnersenter og Teater Ibsen.

Rikskonsserter

Ordningen med Rikskonsserter ble etablert i 1972, og er mye eldre enn DKS. Rikskonsserter er fortsatt en selvstendig statlig organisasjon, hvor kommunene direkte inngår avtaler og abonnerer på skolekonsertordningen. Rikskonserttilbudet formidles til kommunene via fylkeskommunens DKS nettverk. I praksis inngår det to Rikskonsertproduksjoner per elev som del av tilbudet fra Kulturskatten i Telemark.

Samarbeid skole – kultur

Staten setter som en forutsetning for å motta spillemidler at DKS skal være etablert som et samarbeid mellom skole og kultur i alle ledd av organisasjonen. Det har helt siden etablering i 2004 vært et gjensidig forpliktende samarbeid mellom Enhet for skole og barnehage og Enhet for kultur og oppvekst om DKS i Bamble. Rollen som kommunekoordinator ivaretas av Virksomhet for kultur.

Samarbeidspartnere

Lokale kulturinstitusjoners bidrag til aktiviteter i DKS er essensielle. De viktigste aktørene i Bamble er Bamble kommunale kulturskole, Bamble bibliotek, Telemark museum avd. Bamble, Bamble menighet og Langesundsfjordens kystlag. Fra konsolideringsavtalen med Telemark museum skal Bamble kommune motta formidlingsopplegg for alle elever på tre klassetrinn per skoleår uten kostnader (transport dekkes av kommunen). For formidling utover dette faktureres Bamble kommune etter en avtalt sats. Av eksterne samarbeidspartnere kan Telemark Kunstnersenter og Teater Ibsen nevnes, i tillegg til ulike kunstnere og selvstendige næringsdrivende.

Resultater fram til nå

Fram til i dag har Bambles grunnskoleelever hatt følgende tilbud i Den kulturelle skolesekken:

Kulturskatten i Telemark:

Alle elever fra 1. – 10.trinn har som del av grunnskoleundervisningen hvert skoleår fått:

Trinn	Aktivitet	Ansvarlig institusjon
1 - 10	En forestilling innen teater/dans	Kulturskatten i Telemark/ TFK
1 - 10	En forestilling innen visuell kunst/arkitektur	Kulturskatten i Telemark/ TFK
1 - 10	En forestilling innen litteratur/kulturarv.	Kulturskatten i Telemark/ TFK
1 - 10	To skolekonserter	Rikskonserter
1 - 10	Ett til to tilbud i DKS lokalt	KulturSMILet/ Bamblekommune

I DKS lokalt har elevene som hovedregel fått følgende tilbud per år:

Trinn	Aktivitet	Hovedansvarlig
1	Kystkulturdag Bamble kystmuseum/ Cudrios sjøbod	Telemark museum og Langesundsfjordens kystlag
2	Morokoret	Bamble kommunale kulturskole
3	Bibliotekbesøk	Bamble bibliotek
4	Førjulsbesøk på Eik Gård	Telemark museum
5	Historier fra Christian høy og skipskista	Telemark museum
6	Gammeldags skoledag på Rønholt skolemuseum	Bamble kommune, kultur og skoleadministrasjon.
7	Safari på kirkestedet – Bamble kirkested	Bamble menighet
1. – 7.	Juleballade	Bamble kommunale kulturskole
8	Bibliotekbesøk	Bamble bibliotek
	Galleribesøk	Telemark Kunstnersenter
	Kystkulturdag – seiltur med RS2	Langesundsfjordens kystlag
9	Grenland i krig – Trolldalen kystbatteri	Telemark museum
10	Ibsens Venstøp	Telemark museum

På disse aktivitetene deltar alle grunnskoleelevene på hvert trinn. Det at kommunen klarer å sikre 100% deltakelse ble framhevet som særlig positivt av den nasjonale gullsekkjurien i 2008.

Hovedsatsingsområder 2013 – 2017

Det gode møtet mellom elev og kunstner/formidler er målet i alle DKS aktiviteter. Det er tre faktorer som er de aller viktigste for å få til dette møtet.

- Gode produksjoner
- Gode lokaler
- Gode forberedelser

Å forbedre disse tre grunnfaktorene vil være det underliggende målet for de satsingsområder som pekes ut i planperioden.

Kapitlene er organisert slik:

- **Gode produksjoner**
 1. DKS aktiviteter overordnet
 2. DKS aktiviteter lokalt
 3. Kulturelt mangfold
- **Gode lokaler**
 4. Arenautvikling
- **Gode forberedelser**
 5. Kulturkontaktordningen
 6. Informasjonsarbeid

1. DKS-aktiviteter overordnet

Innholdet bambleelevene får i sin kulturelle skolesekk er summen av tre ulike ordninger.

- Kulturskatten i Telemark
- Rikskonsserter
- DKS lokalt – i Bamble kalt Kultursmilet.

Denne ordningen er etablert over hele landet og modellen er lik for alle kommuner.

Bamble kommune kjøper turnéordningen Kulturskatten i Telemark fra fylkeskommunen for kr.55,-* per elev per år (tre forestillinger per elev) og Rikskonsertordningen fra Rikskonsserter for kr. 18,-* per elev per år (to skolekonsserter per elev). Disse to ordningene utfyller hverandre innholdsmessig, da Rikskonsserter leverer musikkdelen, og Kulturskatten leverer tilbud på øvrige uttrykk. Begge ordningene bør videreføres for å gi elevene et helhetlig tilbud.

1/3 av spillemidlene til DKS er øremerket DKS lokalt, altså kommunene. For Bambles del har dette de siste årene utgjort et årlig tilskudd på ca kr. 130 000,- Beløpet har blitt gradvis mindre år for år pga. synkende elevtall.

For at kommunene skal motta spillemidler til DKS lokalt må følgende forpliktelser overholdes:

- Midlene skal brukes i tråd med statlige mål og prinsipper for ordningen, og nyskaping og utvikling av tilbud skal prioriteres.
- Midlene skal ikke brukes til administrasjon og kompetanseheving.
- Kommunal plan for DKS må være godkjent av fylkeskommunen.

*tall per 2012.

Styringsmål kapittel 1:

- 1.1 Bamble kommune abonnerer på Kulturskatten i Telemark i planperioden
- 1.2 Bamble kommune abonnerer på Rikskonsserter i planperioden
- 1.3 Bamble kommune vil utforme lokal del av DKS i samsvar med nasjonale føringer slik at tiltaket utløser spillemidler i planperioden.

«Det unike med utformingen av DKS rundt om i Norge er antakeligvis at det gir en mulighet for å fremme lokale forankringer og prioriteringer i programtilbudet.»

Torgeir Ødegård - byrådsleder for kultur og utdanning i Oslo kommune

2. DKS-aktiviteter lokalt – Kultursmilet.

Innholdet i DKS lokalt utformes av kommunene.

De aktivitetene som gjennomføres skal i hht. vår målsetting gi elevene

- møte med profesjonelle kunst og kulturuttrykk av høy kvalitet
- møte med lokal kulturarv, kulturinstitusjoner og ressurspersoner i nærmiljøet
- rik mulighet til egenaktivitet, praktisk arbeid og refleksjon

Særlig de to siste punktene ivaretas av DKS lokalt – Kultursmilet.

Forslag til aktiviteter er beskrevet i figur 1, side 14. Hvilke aktiviteter som gjennomføres avhenger av de ressursene som til enhver tid finnes lokalt. Vi har orientert aktivitetene utfra fire hovedkategorier:

- Lokal kulturarv
- Film / litteratur / teater
- Musikk / dans
- Visuell kunst / arkitektur / design

Tiltakene er fordelt tematisk per klassetrinn slik at de i best mulig grad samsvarer med føringer i kunnskapsløftet og er relevant i forhold til undervisningen. Erfaring har vist at forutsigbarhet er viktig for hvordan skolene innarbeider tilbudene i undervisningen. Samtidig må det være en fleksibilitet slik at noen tilbud fornyes år om annet. Ved behov kan figur 1 rulleres undervegs i planperioden. Rulleringen legges da fram som politisk sak.

Fra skolebesøk på Bamble kirkested – DKS lokalt

Styringsmål kapittel 2:

- 2.1 Innholdet i DKS lokalt for 2013 - 2017 utarbeides etter føringene i figur 1.
- 2.2 Alle trinn skal minst ha ett tilbud per skoleår i DKS lokalt

Fig.1 Plan for lokale DKS-aktiviteter 2013 – 2017

Trinn	Lokal kulturarv	Film/Litteratur/ Teater	Musikk/dans	Visuell kunst/ arkitektur/design	Felles tiltak over flere trinn
1	Bamble kystmuseum (Cudrios sjøbod)	Litteratur/ tekstskaping/ Bibliotek	Improvisasjon/ komposisjon	Tegning	Juleballade/ fargespill 1.-7.trinn
2	Steinalder i Bamble	Teater	Sang – Moro-koret	Leire/keramikk	Juleballade/ fargespill 1.-7.trinn
3	Eik gård/førjulsbesøk	Dukkespill og dukkeverksted	Dans/folkedans	Dukkespill og dukkeverksted	Juleballade/ fargespill 1.-7.trinn
4	Kulturminne	Bibliotekbesøk/ Skrive-/lese - stimulering	Komposisjon	Bruksform /redesign	Juleballade/ fargespill 1.-7.trinn
5	Tangvald mølle	Teater	Dans	Kunst/design Kunstnermøte	Juleballade/ fargespill 1.-7.trinn
6	Bambles skole- og gruvehistorie	Forfattermøte	Ukulele/Blues	Malerverksted	Juleballade/ fargespill 1.-7.trinn
7	Bamble kirkested Skeidi Kirke	Forfattermøte Marit Storaker/ Hellig Olavs Hår	Your Voice ! sang/stemmebruk	Byvandring, lokal arkitektur og byggeskikk	Juleballade/ fargespill 1.-7.trinn
8	Kystkulturskolen RS2 og Langøya	Bibliotekbesøk/ forfattermøte	Bandprosjekt	Galleribesøk	
9	"Grenland i krig" Brevik bymuseum og Trolldalen fort	Film/ digitale fortellinger/UKM	Dans – break/ streetdance	Tradisjonskunst kunsthåndverk	
10	Ibsens Venstøp	Teater Ibsen - besøk	- (ikke musikk på 10.trinn)	Kunstnerworkshop samtidskunst	

3. Kulturelt mangfold

I Den kulturelle skolesekken, som i det norske kulturlivet for øvrig, arbeides det for å gi det flerkulturelle en tydeligere plass.

Fargespill er et multi-etnisk barne og ungdomsprosjekt som oppsto under Festspillene i Bergen i 2004. De fleste av aktørene i Fargespill er kommet til Norge som flyktninger og innvandrere. Forstillingene settes sammen av sang og dans som deltakerne har med seg fra sine respektive hjemland sammen med elementer vår norske folkekulturarv. Resultatet er et møte mellom forskjellig historie og kultur som forenes i et uttrykk som representerer vår felles framtid. Fargespill kan fungere som integreringsprosjekt og kunstprosjekt i skolen, og på mange plan i kulturlivet.

Erfaring har vist at Fargespill representerer en metode for effektiv integrering. Musikk, dans og sang er de beste arenaer vi har for et likeverdig og konstruktivt møte mellom mennesker med forskjellig bakgrunn, erfaringer og kultur. Vi må legge til rette for denne type møter for å kunne høste de fruktene det mangfoldige samfunnet byr på.

Bamble kommune ønsker å ta utgangspunkt i fargespillmetodikken for å ivareta kulturelt mangfold i DKS lokalt. Dette bør etableres som et samarbeid mellom flere kommunale virksomheter, hvor Virksomhet for innvandring, voksenopplæring og aktivisering vil være en sentral samarbeidspartner i tillegg til skolene.

Styringsmål kapittel 3:

- 3.1 Fargespillmetodikken benyttes for å inkludere det flerkulturelle i DKS lokalt i Bamble. Bamble kommunale kulturskole styrkes tilstrekkelig til å kunne gjennomføre tiltaket.

«I musikken og dansen blir det så tydelig: Hvor åpenbart det er at vi er like, og hvor berikende det er at vi er forskjellige.»

Ole Hamre, fargespill

4. Arenautvikling

Gymsalen er fortsatt den viktigste kulturarenaen i skolen. Den kulturelle skolesekken har gjort gymsalen til framføringsarena for et stort antall kulturproduksjoner, og arbeidsplassen til profesjonelle kunstnere. Skolene arrangerer også stadig flere kulturarrangementer selv. Dette, sammen med et stadig mer aktivt lag og foreningsliv på kveldstid gjør at presset på den tradisjonelle gymsalen er stort og stadig økende.

For at gymsalen skal fungere godt til arrangementer er det viktig å kunne mørklegge lokalet helt (blendes), ha en tilpasset akustikk og god tilgang på strøm. God temperaturstyring og ventilasjon er også viktig. Normal temperatur til kroppsøving er i de fleste tilfeller for kaldt for konsertopplevelser.

Lokaler er ett av de største forbedringspotensialene for DKS i Bamble i neste planperiode. Det er en stor gevinst å hente i at lokalene er tilpasset bruken. Det samme behovet er tidligere tatt til orde for i Bambles plan for økt frivillighet, og Bambles plan for kulturhus.

Styringsmål kapittel 4:

- 4.1 Alle gymsaler i Bambleskolene vurderes og tilpasses kulturaktiviteter med særlig vekt på blendingsforhold, akustikk og strøm.
- 4.2 Ved etablering av nye skolebygg innarbeides det egne framføringslokaler for kulturarrangementer med tilhørende lager for utstyr i romprogrammet.
- 4.3 Ved større ombygginger/oppgraderinger av skolebygg skal det legges vekt på å få til bedre lokaler til kulturarrangementer og kulturformål.

«Plutselig står man der, i en gymsal i hutiheiti, med hundre 7-åringer og en lærer som løper etter skjøteledning. Lerret som henger seg opp, ulltepper foran vinduene. Da gjelder det å dra seg opp etter hestehalen, bli stående, ikke rømme.»

Iben Sandemose,
forfatter og illustratør,
turnerer i DKS

5. Kulturkontaktordningen

Forberedelser er essensielt for at møtet mellom elev og kunst skal bli vellykket. Det klassiske eksempelet på manglende forberedelser er elever som uten forvarsel rives ut av undervisningen, plasseres som publikum til en forestilling de ikke vet noe om, og som av både dem og læreren mest av alt oppleves som en løsrivet forstyrrelse i det de *egentlig* holdt på med.

Gradvis blir disse situasjonene færre. Lærerne i Bamble framheves i fylkessammenheng som gode på forarbeid og mottakelse av kunstnere. Dette arbeidet må kontinuerlig holdes høyt, stimuleres til og kvalitetssikres på hver enkelt skole. Derfor må DKS være forankret i skoleledelsen lokalt.

Hver skole skal ha en kulturkontakt som er ansvarlig for at skolen fyller sine forpliktelser hva gjelder informasjon og arrangørrollen generelt. Siden oppstart har skoleledelsen i Bamble lagt kulturkontaktfunksjonen til inspektør/mellomledernivå. Dette har vært et så vellykket grep at resten av fylket og landet framhever dette som den beste løsningen. Deltakelse på det årlige kulturtorget som fylkeskommunen arrangerer er et annet virkemiddel for å gjøre skolene til bedre mottakere og arrangører.

Styringsmål kapittel 5:

- 5.1 Alle grunnskolene i Bamble skal ha en kulturkontakt som skal være bindeledd mellom kommunekoordinator og skolen.
- 5.2 Kulturkontaktfunksjonen skal være knyttet til inspektør/mellomledernivå og ivaretas av en ansatt som har 100 % stilling.

«Min verste skolesekk-opplevelse var på en skole som hadde glemt bort at jeg skulle komme. Tre kvinner stirret på meg, så på hverandre, ristet på hodet og den ene sa: "og barna som hadde gledet seg sånn til å spille innebandy..."

Gro Dahle -
barnebokforfatter

6. Informasjonsarbeid

DKS i Bamble har siden oppstart hatt en bevisst kommunikasjonsstrategi mot media. Så godt som alle tilbud i DKS lokalt dekkes årlig av lokalpressen. Begrepet Den kulturelle skolesekken fester seg stadig mer.

Informasjonsarbeidet til hjemmene og barnas foresatte om hva som hvert år er innholdet i Den kulturelle skolesekken i Bamble kan bli bedre.

Et eksempel kan være et informasjonshefte til utsendelse i hjemmene hvert år.

DKS-tilbudet i Norge er unikt i europeisk sammenheng, og det lokale tilbudet til Bambles skoleelever er blant de beste i landet.

Styringsmål kapittel 6:

- 6.1 Det etableres rutiner for at alle elever, fra 1. – 10.trinn, mottar informasjon om DKS til hjemmet minst en gang per år.

*«Kunsten oppstår i møtet
mellom publikum og
utøver, - og det krever
sitt av begge parter.»*

Kjell Moberg, kunstnerisk
elder for NIE - New
International Encounter

Økonomisk opptrapping

De økonomiske rammene for aktiviteter i den lokale delen av Kultursmilet er per 2012 slik:

Reserverte bevilgninger over kulturbudsjett per år: kr. 212 000,-
Ordnningen ble etablert i 2007. Indeksjustering (1,2 per år%) siden den tid tilsvarer 12 000,-

Reserverte bevilgninger over skolebudsjett per år til juleballade: kr. 46 000,-

Øremerkede spillemidler per skoleår: kr. 129 138,-

Sum per 2012: **kr. 387 138,-**

I disse tallene er ikke medregnet egenandel til Kulturskatten og Rikskonserter, og ikke administrasjonskostnader ved ordningen.

For perioden 2013 – 2017 er det lagt inn en styrking av tilbudene med totalt kr.300 000,- på driftssiden fordelt på fire år. Denne styrkingen vil gjøre det mulig å utvikle nye undervisningstilbud, eller forbedre de eksisterende jmf. figur 1, s 14.

I tillegg er det lagt inn engangsinvesteringer til etablering av fargespill og utbedring av lokaler på til sammen kr.1 650 000 ,-

		Engangs tilskudd	Drift per år
2014			
2.1	Gjennomføring av nye tiltak i DKS lokalt		50 000
3.1	Oppstart og drift «fargespill»	50 000	100 000
4.1	Tiltak for utbedring av gymsal Stathelle barneskole	400 000	
	Sum 2014	450 000	150 000
2015			
2.1	Gjennomføring av nye tiltak i DKS lokalt		50 000
4.1	Tiltak for utbedring av gymsal Rugtvedt ungdomsskole	400 000	
	Sum 2015	400 000	50 000
2016			
2.1	Gjennomføring av nye tiltak i DKS lokalt		50 000
4.1	Tiltak for utbedring av gymsal Rugtvedt barneskole	400 000	
	Sum 2016	400 000	50 000
2017			
2.1	Gjennomføring av nye tiltak i DKS lokalt		50 000
4.1	Tiltak for utbedring av gymsal Langesund uskole	400 000	
	Sum 2017	400 000	50 000
	Sum totalt 2014 - 2017	1 650 000	300 000

Vedtak for perioden 2013 – 2017

Styringsmål kap.1: DKSaktiviteter overordnet

- 1.1 Bamble kommune vil abonnere på Kulturskatten i Telemark i planperioden
- 1.2 Bamble kommune vil abonnere på Rikskonsserter i planperioden
- 1.3 Bamble kommune vil utforme lokal del av DKS i samsvar med nasjonale føringer slik at tiltaket kan delfinansieres av spillemidler i planperioden.

Styringsmål kap.2: DKSaktiviteter lokalt

- 2.1 Innholdet i DKS lokalt for 2013 - 2017 utarbeides etter føringene i fig 1.
- 2.2 Alle trinn skal minst ha ett tilbud per skoleår i DKS lokalt

Styringsmål kap.3: Kulturelt mangfold

- 3.1 Fargespillmetodikken benyttes for å inkludere det flerkulturelle i DKS lokalt i Bamble. Bamble kommunale kulturskole styrkes tilstrekkelig til å kunne gjennomføre tiltaket.

Styringsmål kap.4: Arenautvikling

- 4.1 Alle gymsaler i Bambleskolene vurderes og tilpasses kulturaktiviteter med særlig vekt på blendingsforhold, akustikk og strøm.
- 4.2 I romprogram for nybygg innarbeides det egne framførings og produksjonsrom for kultur med tilhørende låsbare lager for utstyr.

Styringsmål kap.5: Kulturkontaktordning

- 5.1 Alle grunnskolene i Bamble skal ha en kulturkontakt som skal være bindeledd mellom kommunekoordinator og skolen.
- 5.2 Kulturkontaktfunksjonen skal være knyttet til skolens ledelse og ivaretas av en ansatt som har 100% stilling.

Styringsmål kap.6: Informasjonsarbeid

- 6.1 Det etableres rutiner for at alle elever, fra 1. – 10.trinn, mottar informasjon om DKS til hjemmet minst en gang per år.

Kilder:

Sammendrag på norsk av kartleggingen «Kunst- og kulturopplæring i Norge» - Professor Anne Bamford.

www.denkulturelleskolesekken.no

“Kulturell skulesekk for framtida” (Stortingsmelding nr. 8 (2007-2008))

Sikringskost og melisdryss – Jubileumsskrift for Den kulturelle skolesekken 10 år

www.fargespill.no